

Norges Naturvernforbund

Friends of the Earth Norway

B		Artsvern
		Det er bare tatt med vern ved kgl. res. og stortingsvedtak, ikke kommunale og private fredninger. Heller ikke er det tatt med tidsbegrensede vernesaker. Det er tatt med fredninger hvor det klart framgår at landsforeningen/forbundet eller kretsene/fylkeslagene har spilt en rolle, jf. foregående punkt. Det er grunn til å anta at landsforeningen/forbundet eller kretsene/fylkeslagene har hatt en finger med i de fleste vernesaker eller fredninger, jf. foregående punkt under år 1934. Det framgår i beretninger for 1920- og 1930-tallet hvilket pådriverarbeid foreningene har hatt ved fredning av ørn, villrein, bjørn biotoper osv.
B1		Forhistorie
1	1899	Beveren og ville svaner totalfredes og bestemmelsen tas inn i jaktloven av 20. mai 1899 på initiativ av professor Robert Collett.
2	1904	Fjellblomster på Dovrefjell naturfredes som en følge av foredrag samme år av dr. Yngvar Nielsen og N. Wille om naturfredningssaken.
3	09.06.1911	Plantefeltene på statens fjellstueeiendommer på Dovrefjell, ved Fokstua, Hjerkin, Kongsvoll og Drivstua, fredes ved kgl. res.
B2		Generelt
1	31.05.1929	Plante- og dyrelivet i et område på 2,75 mål på Nordkappfjellet og Hornvika fredes ved kgl.res. Pådrivere er Nord-Norges kretsforening og Landsforeningen.
2	1930, våren	Østlandske henvender seg til Oslo og Aker kommuner om totalvern av dyrelivet i kommunenes skoger.
3	1932	Dyrelivet i Nordmarka vest for Maridalsvannet og sør for Skjennungsåsen fredes ved kgl.res. Østlandske bidrar.
4	1964	IUCN legger fram sin første globale rødliste over planter og dyr.
5	02.02.1971	Ramsar-konvensjonen, en global konvensjon om våtmarksområder av internasjonal betydning, særlig som tilholdssted for vannfugler, vedtas.
6	03.03.1973	Den globale konvensjonen om internasjonal handel med truede dyre- og plantearter (CITES) vedtas.
7	09.07.1974	Norge slutter seg til Ramsar-konvensjonen.
8	21.12.1975	Ramsar-konvensjonen trer i kraft i Norge.

9	27.07.1976	Norge ratifiserer CITES.
10	25.10.1976	CITES trer i kraft i Norge.
11	1977, jun.	Norges Naturvernforbunds prinsipielle miljøsyn på dyrelivet utgis.
12	23.06.1979	Bonn-konvensjonen, en global konvensjon om vern av trekkende arter av ville dyr, vedtas.
13	19.09.1979	Bern-konvensjonen, konvensjonen om ville europeiske planter og dyr og deres leveområder, vedtas.
14	29.05.1981	Lov om viltet (viltloven) vedtas. Loven gjelder alle viltlevende landpattedyr, fugler, amfibier og krypdyr. Speilvendingsprinsippet innføres i norsk artsvern.
15	1983	NOU 1983:44 Vilt og ferskvannsfisk og vassdragsvern. MD.
16	1984	Statens naturvernråd publiserer den første norske rødliste omfattende karplanter, amfibier, krypdyr, fugler og pattedyr.
17	30.05.1985	Norge ratifiserer Bonn-konvensjonen.
18	01.08.1985	Bonn-konvensjonen trer i kraft i Norge.
19	27.05.1986	Norge ratifiserer (den europeiske) Bern-konvensjonen. Konvensjonen forplikter Norge til å verne planter og dyr, samt deres leveområder.
20	01.09.1986	Bern-konvensjonen trer i kraft i Norge.
21	1988	DN publiserer en liste med truede virveldyr i Norge.
22	1992/1993	St.prp. nr. 56 (1992 - 1993) Om samtykke til ratifikasjon av en konvensjon for biologisk mangfold.
23	09.07.1993	Norge ratifiserer konvensjonen om biologisk mangfold.
24	29.12.1993	Konvensjonen om biologisk mangfold trer i kraft i Norge.
25	1996	IUCN publiserer en rødliste for truede dyr, som blant annet inkluderer over 100 marine fiskearter.
26	1996	DN-håndbok 11-1996 (revidert i 2000) om viltkartlegging.
27	1999	DN-rapport 1999-3 - Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. Listen bygger på vurdering av 14 637 norske arter.
28	2001	St.meld. nr. 42 (2000 - 2001) Biologisk mangfold. Sektoransvar og samordning.
29	20.04.2001	Biomangfoldutvalget oppnevnes ved kgl. res.
30	07.12.2004	NOU 2004:28 Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold (naturmangfoldloven). Utredningen er foretatt av et utvalg oppnevnt ved kgl. res. 20.04.2001.
31	01.01.2005	Artsdatabanken opprettes.
32	06.12.2006	Artsdatabanken publiserer Norsk Rødliste. Listen omfatter 3799 arter av planter og dyr. Svalbard kommer i tillegg.
33	2007	Artsdatabanken publiserer Norsk Svartliste. Listen omfatter 2483 arter av planter og dyr.
34	16.06.2009	Lov om naturmangfold (naturmangfoldloven) vedtas av Stortinget. Loven gjelder også utenfor vernede områder og skal sikre at forvaltningen av norsk natur gjøres på et vitenskapelig grunnlag og foregår på naturens premisser i et langsiktig perspektiv.

35	01.07.2009	Naturmangfoldloven trer i kraft.
B3		Vern av rovdyr
1	19.05.1920	Landsforeningen sender brev til Landbruksdepartementet om at skuddpremie på bjørn må avskaffes.
2	1934	Bjørn fredes for 5 år i en rekke herreder i Gudbrandsdalen. Senere er det private fredninger i skogtraktene sør for Skrim og i Vassfaret. I Vassfaret skjer fredningen etter avtale mellom en rekke skogeiere og Naturfredningsforeningen.
3	1973	Bjørn og ulv totalfredes i Norge.
4	1973	Jerven fredes i Sør-Norge.
5	1975	Jerven fredes i yngletiden i Nord-Norge.
6	1978	Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk starter et prosjekt for bestandskartlegging av bjørn, jerv og ulv i Norge.
7	1981	Jerven totalfredes i Norge ved innføring av den nye villloven.
8	1984	Direktoratets bestandskartleggingsprosjekt for bjørn, jerv og ulv avsluttes. Konklusjon: 157-230 bjørn, 118-183 jerv og 14-20 ulv.
9	1985	DN revurderer bestandsanslaget av 1984 for jerv til 102-152.
10	1986	DN revurderer bestandsanslaget av 1984 for bjørn til 60-110.
11	1989, vår	Norske myndigheter oppnevner et utvalg til å vurdere og foreslå forebyggende tiltak for å sikre husdyr mot ulveangrep.
12	1991, vår	Et omfattende søk etter bjørn i Vassfaret er resultatløst.
13	1992	St.meld. nr. 27 (1991 - 1992) Om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe (Rovviltmeldingen). Dette er den første stortingsmeldingen som behandlet de store rovdyra.
14	1995	Norges Naturvernforbund starter Aksjon Redd Fjellreven.
15	03.03.1997	St.meld. nr. 35 (1996 - 1997) Om rovviltforvaltning.
16	2004	Prosjekt Fjellrev etableres som et samarbeidsforum mellom SRN-organisasjonene, Norges Naturvernforbund, DNT, NJFF og WWF.
17	2004	St.meld. nr. 15 (2003 - 2004) Rovvilt i norsk natur.
B4		Vern av fugler
1	01.06.1923	Fuglelivet på Aksnesholmene i Vikøy fredes ved kgl. res. etter initiativ av Vestlandske.
2	1935, mai	Fuglelivet langs Vorma med strandkant og evjer mellom Minnesund og Svanfossen totalfredes ved kgl. res. Naturfredningsforeningen bidro.
3	18.11.1938	Fuglelivet på fugleberget Andotten fredes ved kgl. res. Naturfredningsforeningen bidro.
4	10.10.1945	Ærfugl totalfredes.

5	1957	Fuglelivet på Runde fredes.
6	1962	Statens naturvernråd tar opp spørsmålet om vern av fuglelivet.
7	1964, apr.	Betydningen av fuglereservater drøftes i Innstilling om landsplan for natur- og nasjonalparker i Norge.
8	14.06.1974	Ved kgl res. vedtas det å undertegne Ramsar-konvensjonen om våtmarker og vannfugl. Konvensjonen blir senere ratifisert av Norge.
B5		Vern av andre dyr
1	08.08.1919	Reinen i nordre og søndre herreder i Østerdalen fredes ved kgl. res. til utgangen av 1923 etter initiativ av Østlandske.
2	24.02.1928	Plante- og dyrelivet i Bekkenesholmen naturpark i Tysfjord fredes ved kgl.res. etter anbefaling av Naturfredningsforeningen.
3	31.05.1929	Plante- og dyrelivet i et område på 2,75 mål på Nordkappfjellet og Hornvika fredes ved kgl.res. Pådrivere er Nord-Norges kretsforening og Landsforeningen.
4	1930, våren	Østlandske henvender seg til Oslo og Aker kommuner om totalvern av dyrelivet i kommunenes skoger.
B6		Vern av planter
1	30.12.1915	Aster sibiricus (sibirstjerne) og taraxacum crocodes (noe i løvetannslekten) fredes ved Aursunden ved kgl. res. Fredningen oppheves 28.07.1921 ved kgl.res. grunnet reguleringen av Aursunden. Østlandske går inn for å flytte de to artene og ny fredning blir en realitet i 1922.
2	04.02.1916	Bregne på på eiendommen Barland i Sannikedal i Bratsberg fredes ved kgl res. etter initiativ av Østlandske.
3	12.04.1918	En urskogstrekning i Blæssumkalvkveen i Stordalen og Langmarkens statsallmenning i Vågå i Kristians amt fredes mot hogst ved kgl. res.etter initiativ av Østlandske.
4	04.10.1919	Crepis multicaulis (altaihaukeskjegg) på Nyborg i Næsseby og polemonium humile (polarflokk) på Bugøynes kirkegård i Sør-Varanger fredes ved kgl. res. etter initiativ av Nord-Norges kretsforening.
5	16.03.1922	En skogteig ved Karlshaugen i Døli og Løvstad skog i Hakadal fredes etter påvirkning av Østlandske.
6	08.12.1922	Aster sibiricus (sibirstjerne) og taraxacum crocodes (noe i løvetannslekten) fredes på eiendommene Sakrisvoll og Tamnes ved kgl. res.
7	1925	Potentilla rupestris (hvitmure) fredes på Tåsen i Oslo.
8	24.02.1928	Plante- og dyrelivet i Bekkenesholmen naturpark i Tysfjord fredes ved kgl.res. etter anbefaling av Naturfredningsforeningen.
9	08.03.1928	Junkerdalsuren, Solvågtind og Båtfjell blir fredet botanisk ved kgl.res. Initiativ er tatt av overlærer Johan Dyring og Naturfredningsforeningen.
10	31.05.1929	Plante- og dyrelivet i et område på 2,75 mål på Nordkappfjellet og Hornvika fredes ved kgl.res. Pådrivere

		er Nord-Norges kretsforening og Landsforeningen.
11	04.04.1930	Helin botaniske nasjonalpark, Vang i Valdres, etableres ved kgl.res. Pådriver er Østlandske.
12	14.12.1934	Misteltein på Mølen fredes ved kgl.res.
13	13.01.1956	Misteltein fredes i Norge. (Revidert 29.10.1976)
14	02.10.1981	Sibirstjerne fredes i Norge.
15	25.02.1983	Purpurkarse og masimjelt fredes i Norge.